СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 190. Джерзи Сіті, Н. Нж., понеділок, 17. серпня 1931.

VOL. XXXIX. No. 190. Jersey City, N. J., Monday, August 17, 1931. THREE CENTS.

ПРОПОНУЮТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБІТ

ВАШИНГТОН. — Комітет „Юнайтед Стейтс Чемберс оф Комерс" виготовив проект заради безробіття, який забезпечує певному числу робітництва роботу на означений час у році.

В проекті кажеться, що представники головних галузей промислу дали запевнення, що можуть ґарантувати роботу. Одна велика фабрика мила запевнила, що дасть роботу своїм робітникам без перерви 48 тижнів у році. Таке саме можна осягнути і в інших галузях промисловости, коли переконається промисловців про конечність такого забезпечення. Так кажеться в проекті.

Проект мав спершу на увазі вирішення квестії безробіття у майбутньому, але супроти наближаючоїся критичної зими комісія твердить, що проект буде можна ввести в життя ще цеї зими.

Президент Гувер заінтересувався тим проектом, бо думає, що він ослабив би ті радикальні проекти в справі заради безробіттю, яких треба надіятися на найближчій сесії конгресу.

ПРОФЕСОР БОБЕРСЬКИЙ У НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК.—З Европи прибув кораблем „Аквітанія" професор Іван Боберський, відомий педагог і суспільний діяч. Шановного Гостя стрінули його знакомі, з котрими він поділився своїми враженнями з Европи.

Проф. Боберський відвідав осередки нашої европейської іміграції; був теж у Женеві, де інтервенював як канадійський горожанин у канадійського представника при Лізі Націй у справі „пацифікації" Українців у Галичині.

Обовязки не дозволяли Шан. Гостеви задержатися довше й він мусив сейчас відїхати далі до Вінніпеґу, де він тепер живе й працює.

ЗЛОВИЛИ ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАННЯ.

ГАВАНА. — Правительственні війська побили повстанчі відділи і забрали в неволю ґенерала Менокаля, провідника повстанців. Разом з ним половлено теж богато інших визначних повстанців. Всі вони, як провідники, будуть поставлені під воєнний суд.

Уряд є тої думки, що повстання вже так якби зліквідоване. Знову з повстанчого боку кажуть, що те, що провідники повстання попали в полон, революції не припинить.

КАТАСТРОФА ЧЕРЕЗ ПОСПІХ.

МОНТВЕЙЛ (Ню Джерзи). — Джордж Мель вибрався з родиною автомобілем на кількаденний відпочинок, а виїжджаючи з міста, не зждав, поки переїде наближаючийся поїзд залізничої лінії Ірі, а віхав на тор і там вістав розторощений з цілою родиною. Згинуло шість осіб; між ними його жінка, мати і дитина.

Подорожні поїзду твердять, що машиніст не винуватий, бо свистав завчасу, а в останній хвилі вже не міг здержати поїзду.

СТАВИТЬ ОБОВЯЗОК НА ПЕРШІМ МІСЦІ.

КЕНТОН (Ню Йорк). — Овен Д. Йонг був присутним при іспиті свого сина в „Сейнт Лоренс Юніверсіті Сомер Скул" і при тій нагоді виголосив промову до покінчивших школу. Він говорив про те, що учні повинні винести зі школи. І заявив, що в першу чергу вони повинні були навчитися пізнати свої зобовязання та збільшити здібність їх виконувати.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОЄКТУЄ В СПРАВІ ІНДЖОНКШЕНІВ.

АТЛЕНТИК СІТИ. — Екзекутива Американської Федерації Праці затвердила на своїх нарадах законопроект в справі інджонкшенів, який буде предложений конгресови для ухвали.

В тім проєкті точно означено право робітників на організацію та на колективне розпорядження працею. Проект леґалізує бойкот і страйк у звичайнім і симпатичнім виді, коли робітники страйкують з симпатії, щоби допомогти якійсь робітничій професії добитися кращих умовин праці.

Проект обговорює широко право робітників на розголос щодо їх домагань та право організації страйків. Проект виступає теж проти цього, щоби суди видавали інджонкшен проти робітників, обнятих страйком на підставі закиду, що вони є в „незаконній змові".

Федерація домагається теж у проекті, щоби переступства зневаги суду, звязані з інджонкшенами, були суджені лавою присяглих суддів, а не одним суддею.

ЛЕҐІОН ДОПОМАГАЄ БОРОТЬБІ З ҐЕНҐСТЕРАМИ.

НЮ ЙОРК. — Командант нюйорського американського леґіону заявив, що на нарадах леґіонерів рішено прийти нюйорській поліції з допомогою у боротьбі з ґенґстерами.

До такої боротьби стане 30,000 зорганізованих леґіонерів.

СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ АВТОМОБІЛЕВІ ВИПАДКИ.

ВАШИНГТОН. — Обчислено, що денно гине тепер у Злучених Державах 84 осіб від нещасливих автомобілевих випадків.

ЗА ЩО КАРАЮТЬ?

Повітове старосто в Підгайцях покарало наказом Миколу Ригайла, сина Петра, в Сільці коло Підгаєць гривною в квоті 5 зол. або однодневним арештом „за ношення шапки забороненого крою". Шапку ушив собі М. Ригайло на взір шапок, які виконує робітня Українських Інвалідів у Львові. Шапку сконфісковано. Це вже третій випадок сконфіскування подібної шапки, здертої з голов громадян Сільця.

Громадський уряд у Швейкові покарав на донесення поліції в Голгочах, відступлене староством в Підгайцях томуж урядови, громадян Івана Мордель і Василину Францеську зі Швейкова гривною по 5 зол. або арештом по одному дневи за помальовання стіни своєї хати „фарбов ражонцов, то єст жулто-сінов".

Повітове старосто в Підгайцях покарало Гриня Джиджору, Ілька Коломийця і Федя Джиджору, рільників із Заставців, гривною в квоті по 30 зол. або арештом по 6 днів за те, що як члени читальняного виділу збирали від членів читальні жертвовані тимиж членами околоти на покриття читальняного дому, якого дах і стіни знищено в часі пацифікації.

ПОХОРОН БЛ. П. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО НА ВОЛИНІ.

Тіло небіжчика привезено автом зза кордону на рідну Волинь у село Затурці. Похорон відбувся 2 липня. На похорон прибуло біля десятка українських інтеліґентів з Луцька, Ковля й інших місць, а також зібралося чимало й околичних селян. Після жалібної літургії труна з тілом небіжчика на руках була віднесена родичами й українськими інтеліґентами на місцевий цвинтар, де місцевий священик виголосив дуже гарну промову. Сумне враження зробила просьба брата небіжчика, звернена до Українців — не промовляти над могилою. Чому? Невже п. Липинський думає, що українське слово моглоб образити память небіжчика? Чи може длятого, щоби не було сказано, до кого небіжчик належав душею? І Українці змушені були відправити в лоно своєї рідної землі останки приятеля-небіжчика мовчки. Надзвичайно прикро вражає теж факт, що взагалі перевіз тіла Покійника зроблено в якійсь тайні, замість заздалегідь про це оповістити і дати можність зіхатися на похорон найчисленнішому гуртови представників українського громадянства та звеличникам Покійного.

ЖАХЛИВЕ ВБИВСТВО.

В селі Конини, пов. Жовква, хтось убив Михайла Біласа в той спосіб, що сокирою вбив йому голову. Як підозрілого в убивстві арештували Івана Біласа, брата вбитого.

ЗАСУДИЛИ ЛИСТОНОСА.

10 місяців вязниці дістав Ізидор Щурек, листонос у Львові. Він отвирав американські листи і вибирав з них доляри. При ревізії в його мешканню знайшли 150 американських коперт. Заподіяну ним шкоду обчислюють на 3,000 зол. Щурек признався до вини й оправдувався тим, що робив це з нужди.

БОЛЬШЕВИЦЬКА СТРОГІСТЬ.

ҐПУ засудило на смерть Рувіма Довгалевського, братанка совітського посла в Парижі і бувшого урядовця совітської торговельної Місії в Гамбурґу, за те, що не хотів вертатися до Москви.

КОМУНІСТИЧНА АҐІТАЦІЯ.

До німецького порту в Кільонії прийшла ескадра англійських воєнних кораблів. Ту нагоду використали німецькі комуністи і розплакатували по місті відозви, в яких взивають англійських матросів до бунту і до спільної боротьби з совітською армією проти капіталізму.

ВТЕЧА МОНАХИНІ.

З оломуцького монастиря втікла 18-літна монахиня. Вона була дочкою богатого місцевого купця і до монастиря вступила лише тому, що її змусила до того її рідна матір. Молода монахиня утікла з келії крізь вікно при помочи драбини. Де вітекла — невідомо. За нею шукає поліція. Ця втеча викликала в місті велике враження.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1932.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у багатьох тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона, 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша й остання сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотів би в своїм оголошенню помістити також і фотографію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то повинен прислати кошт виготовлення такої кліші з фотографії, то значить, що його оголошення буде стільки дорожче коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить знаходитися в редакції по день 30 серпня б. р. Гроші за оголошення належить послати рівночасно. Оголошення на кредит безусловно не будуть друкуватися.

Фотографії Братств і Товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які є при відділах У. Н. Союза (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не є при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не будеться поміщувати у календарі), хотіли, аби їх фотографії були поміщені в календари на 1932 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30 серпня б. р. Рівночасно просяться прислати з фотографією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свобода" на суму $10.00. Ці гроші ужиється на покриття коштів виготовлення з фотографії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

ЗА ПРАВО РІДНОЇ МОВИ.

Тернопільське староство укарало, як відомо, о. Климента Слюзара, пароха і декана в Сущині, за предложення статистичних виказів в українській мові гривною в квоті 30 зол. Проти рішення староства вніс укараний у приписаному речинці відклик до воєвідства через староство. Дня 9. липня прийшов до о. Слюзара екзекутор повітової ради з Тернополя, щоби стягнути гривну 30 зол., а також, щоби о. Слюзар виготовив виказ в польській мові. Кошти карного післанця означило староство в квоті 16 зол. О. Слюзар відповів екзекуторови, що статистичні викази предложив ще 13 квітня ц. р., а в польській мові другий раз виготовляти не має обовязку, кари платити не буде, бо вніс відклик, який ще не полагоджений. Тоді екзекутор заняв в о. Слюзара коня, якого ліцитацію означив на 23 липня ц. р.

КАТАСТРОФА В КІНІ.

В Тишині коло Рівного вибухла пожежа у військовому кіні. Занялася фільма в будці оператора. Перестрашені вояки почали вискакувати крізь вікна першого поверху і пятьох з них тяжко потовклося. Вогонь згасили, але оператор, капраль Станислав Поляшек, так взяв собі цю пригоду до серця, що вистрілом з револьвера відобрав собі життя.

БОМБА В ХАТІ АДВОКАТА.

У громаді Жосени, повіту Чук (Румунія), поповнено недавно атентат на адвоката Аведа Івана. На досвітках побачив адвокат 4 осібників, які поралися коло вікна, а побачивши, що почали горіти фіранки, пустився гасити їх. Та в той час вибухла бомба, розриваючи адвоката на дрібні кусні. Жінку адвоката, що була в ліжку, поранено так, що треба було її відвезти до шпиталю. Недалеко ушкодженої хати знайдено також трупа селянина Катиша Андрія, який мабуть був одним з атентатчиків. Справниками замаху є правдоподібно селяни, які програли процес і на яких маєтки адвокат, що заступав банк, наложив насильний секвестр. Місцеві адвокати протестують остро й жадають від властей оборони їх життя.

НОВА ПОВІНЬ НА ПОКУТІ.

З Косова повідомляють, що наслідком обірвання хмари виступили з берегів Черемош і його доплиби. Повінь знищила пять мостів на шляху Жабє-Ворохта. Комунікація на шляху Кути-Устеріки припинена навіть для кінного руху. На відтинку Устеріки-Гринава вода забрала кілька мостів, а надбережні поля замінила в неужитки. В Фересинілі вода знищила дім гр.-кат. пароха.

ПОГАНСЬКА СВЯТИНЯ НА РУҐІ.

На острові Руґії виконала експедиція під кермою професора д-ра Вільгельма Пеца біля місцевости Аркона поганську святиню-замок. Належала вона до розбишацьких Ранів, колишніх мешканців Руґії. Ця святиня була присвячена богови Святовидові. В 1168 р. зруйнували Данці сильно укріплений замок і святиню. Експедиція натрапила на великі верстви погорілищ з замку та святині.

НОВИЙ ПЛЯН ОХОРОНИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

АНГЛІЙСЬКІ ГРОМАДЯНСЬКІ ДІЯЧІ ЗА СТВОРЕННЯ СПЕЦІЯЛЬНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ЛІЗІ.

ЛОНДОН. — Справа національних меншин та їх захорони виринула знову в палаті громад англійського парляменту, коли посол Мелон, що вийшов з боку партії праці в окрузі Норгемптону, запитав секретаря (міністра) заграничних справ, чи він узяв під розвагу петицію 81 послів британського парляменту, яка його просила переслати до Ліґи Націй пропозицію заснування постійної комісії для національних меншин вже на найближчому засіданню Ради Ліґи Націй та що в тій справі думає робити англійський уряд.

Відповідаючи на цей запит, міністер заграничних справ Гендерсон заявив, що англійський уряд дивиться прихильно на пропозицію встановлення при Лізі Націй постійної комісії для національних меншин та вважає встановлення такої комісії розвязкою питання про поступовання в справах нарушення права меншин. Одначе рівночасно міністер заявив, що уряд не міг дати наперед запевнення, що британська делеґація возьме ініціятиву, себто поробить перші потрібні кроки, для переведення проекту в життя.

СВІТОВИЙ БАНК МАЄ ЗАПОБІГАТИ ФІНАНСОВИМ КРІЗАМ.

БАЗИЛЕЯ (Швайцарія). — Міжнародній Банк установив спеціяльного урядника, який має дивитися за тим, щоби споміщати банк про назріваючі фінансові кризі та алярмувати його до потрібної акції.

Першим урядником цього роду став шведський банковий експерт, Якобсон.

ЕСПАНЦІ ПРОЯВЛЯЮТЬ НЕУСТУПЧИВИЙ ШОВІНІЗМ СУПРОТИ КАТАЛЬОНЦІВ.

МАДРИД. — Сюди приїхав на переговори з еспанським парляментом у справі домагань самоуправи Катальонії відомий катальонський провідник Масія.

На двірці не витав його з Еспанців ніхто. Були тільки Катальонці, що виїхали з ним з Барсельони, яка тисячка числом, та тисячі Катальонців, що живуть у Мадриді.

Того самого дня Масія заявився в еспанськім парляменті. Посли приняли його холодно. Як він входив на салю, майже ні одна рука не піднялася привитати представника катальонського народу, котрий Еспанці хотіли би мати в злуці з Еспанією. Предсідник, що правда, витаючи Масію, заявив, що він сподівається, що пропозиції Масії знайдуть прихильне ухо в парляменті Еспанії, але цій заяві ніхто не приплеснув.

Холодне приняття Масії викликає в Катальонії враження, що Еспанці не думають розвязувати катальонських домагань холодним розумом, але своїм завзяттям.

З БОРОТЬБИ ЦЕРКВИ Й ДЕРЖАВИ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД. — В місті Сан Себастін арештовано в пятницю в ночі ґенерального вікарія Віторії, одного з найвизначніших католицьких духовників Еспанії. Арештовано його в хвилі, як переходив границю з Франції в Еспанію.

Уряд не подав ще ніякої заяви, чому зроблено цей арешт. Газети подають, що арештовано достойника за те, що він пачкував в Еспанію окружний лист від кардинала Сеґури, прогнаного примаса Еспанії, котрий тепер живе в Франції під еспанською границею. Цей лист був писаний до еспанських єпископів та радив єпископам продавати чим скорше всякі церковні дорогоцінности в приватні руки, щоби вони відтак при конфіскаті церковних дібр державою не попали в руки еспанського народу.

ЛЯВАЛЬ ВІДКЛАДАЄ ВІЗИТУ ДО БЕРЛІНА.

БЕРЛІН. — Німецький уряд дістав повідомлення від французького уряду, що намірена візита французького премієра Лявалля в Берліні не може відбутися при кінці цього місяця, як первісно пляновано, та що вона мусить бути відложена на слідуючий місяць з огляду на здоровля премієра.

Берлінські газети думають, що премієр Лявааль занедужав політично, себто він хоче відложенням візити зискати щось політично. Газети догадуються, що він не хоче їхати до Берліна, поки міжнародний суд у Газі не вирішить справи митового союза між Німеччиною й Австрією.

ШО ХВАЛИТЬ КОМУНІСТІВ, АЛЕ НЕ ХОЧЕ ПИСАТИ ДО КОМУНІСТИЧНОЇ ПРЕСІ.

ЛОНДОН. — Лондонська комуністична газета „Ди Дейлі Воркер" нападає на письменника Бернарда Шо, котрий щойно вернув з Росії, за те, що він не хоче писати до комуністичних газет своїх вражінь з Росії. Газета нагадує Бернардові Шо, як то він запевняв російських робітників, що буде говорити до англійських робітників про успіхи большевиків.

Шо казав своїй секретарці відповісти, що він пише про комуністичні досяги в капіталістичну пресу й звідти англійські робітники можуть взяти його враження про Росію.

„SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J. Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЯТЬДНЕВНИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ

Безробіття стало тепер найважнішою економічною проблємою сучасної господарської системи. Розвязка цеї проблєми мусить бути такою, яка рахується з безробіттям як постійним, а не тимчасовим явищем. Значить, треба або усунути цілковито само безробіття, або знайти постійні засоби допомоги тим, що є без праці. Іншого виходу нема.

З тих проєктів, які виходять з правительственних кругів, видно, що там рахуються головно з тим, як то передержати слідуючу зиму. Всі ті величезні суми, які уряд готов віддати на розбудову доріг чи публичних будівель, не є на ділі ніякою дійсною засадничою розвязкою справи забезпечення безробітних. А що справа забезпечення робітників на випадок безробіття стоїть на мертвім місці, а безробітня пайка не знаходить ніякого попертя в президента Гувера, то поправді досі не знати, яка є властива програма уряду в справі розвязання цеї пекучої справи.

Супроти таких відносин рішення екзекутиви Американської Федерації Праці в справі негайного заведення у цілім промислі пятьдневого тижня праці являється чи не найкращим виходом з траґедії безробіття. Такий проєкт, якщо він буде принятий, може дати відразу роботу міліонам безробітних, особливо, коли ще заведеться шістьгодинний день праці.

Це був би найпростіший вихід з важкого положення безробіття. Він був би теж до певної міри справедливий, бо не допускав би і між самим робітництвом до того, щоб один працював, а другий голодував. А коли заробітки зменшилисяб, то це діткнуло би всіх.

Промисловці не виставляють щодо безробіття ніякого пляну, уряд покищо теж не висуває ніякої розвязки, тому плян Федерації Праці являється найкращим і найлекшим до переведення. Буде це велика спроба розвязки самої справи безробіття. Колиб вона її й не розвязала, то всеж така спроба матиме великі практичні наслідки для дальших спроб розвязання тої проблєми, яка є сьогодня найбільшим клопотом усіх урядів світа.

До ліквідації безробіття годі вже тепер приступати як до якоїсь допомогової акції на випадок повени, землетрусу чи гураґану. Це є велика господарська проблєма, яка не є переходовим явищем і яка мусить знайти трівку розвязку. Пятьдневий тиждень праці, запропонований Федерацією Праці, веде до такої розвязки.

ВИЛСОН, ПАДЕРЕВСЬКИЙ І ОРЛЯНДО

(Стаття надіслана).

I.

Саме тоді, коли Злучені Держави святкували своє велике національне свято — в городі Познані, у колишній пруській Польщі, відкрито зі звісною польською помпою памятник покійному президентови Злучених Держав, **Вилсонови,** звісному авторови 14-ти пунктів, що мали стати підставою нового упорядковання світа. Як відомо, висказав Вилсон у них і засаду самостійности кождого народа, лише що потім при нарадах у Верзалю над мировим договором не видержав на своїм становищі супроти старого політичного „виґдача" Клєманса тай занадто піддався під вплив фортепяніста **Падеревського.**

І Падеревський власне своїм коштом виставив тепер Вилсонови памятник в Познаню, хоч властиво ціла Польща має найбільше до завдячування Вилсонови і вона сама повинна була з державних коштів чи з публичних складок шарпнутися на такий памятник.

Але Польща-сарака має тепер інші болі і клопоти, то їй не до памятників, хоч і як вона любить паради та зверхний бліхтр. — Вона вже в першім кварталі має більше як 68 міліонів золотих недобору, урядовцям своїм пообтинала по **15%** поборів, а лише в самім окрузі львівської залізничої дирекції застановила „зе взґлєндуф ощендносцьових" майже сто особових потягів.

Це отже трапилася їй просто правдива дурничка, що Падеревський „шарпнувся" і на свій кошт справив їй памятник Вилсонови. Коли взяти на увагу, що він на свято відкриття спровадив ще з Америки і мистця цего памятника з жінкою і дітьми — то коштувала його ціла та імпреза немалі гроші. Але він це собі стократно покриє концертами в Злучених Державах.

Здається отже, що п. Падеревський зле не вийде на цій імпрезі.

Що Падеревський є таки й справді добрим польським патріотом, це показав він ще в 1910 році, коли то він справив для города Кракова величавий помятник королеви Ягайлови.

Тоді то обходили власне Поляки пятьсотлітний ювилей битви під Ґрунвальдом (Таненберґом), коли то — в р. 1410 литовсько-русько-польські війська побили під полководством литовського князя Витовта військо німецького ордену хрестоносних лицарів. І Ягайло був присутний при тій битві, але властивої участи у ній не брав.

Навіть великий польський патріот і маляр Ян Матейко, малюючи у великих розмірах образ представляючий ту битву — намалював на першому пляні князя Витовта з мечем в руці, а Ягайла аж на третім з боку.

Годі було однак жадати, щоби Поляк виставив памятник — Литвинови. Падеревський отже поставив в Кракові прекрасний памятник... Ягайлови, а по відкриттю оглядав з готелевого балькону параду всіх ідучих в поході товариств і корпорацій. Ішло отже „брацтво стшелєцкє", „Соколи" — але ішли чвірками і польські соціял-демократи — а я пригадую собі немов сьогодня, як іде з краю одної чвірки один з провідників тої пролєтарської партії, Гудец, та на ціле горло демонстративно (побачивши мене) співає:

„Марш, марш, Домбровскі,
Зземі влоскєй до Польскі!"

Однакож Падаревський на відкриття памятника до Познаня не приїхав, а прислав лише візвання до Поляків, щоби тепер, в такі тяжкі для Польщі часи — трималися разом.

Яко причину того, що він не приїхав — подано слабість його дружини. Але і це є звісною річю, що Падеревський, що нахилюється більше до вшехполяків — дуже незадоволений з теперішного бебістичного режиму в Польщі і до поклонників Пілсудського не належить.

Та і без Падаревського відбулася парада в Познаню дуже пишно, а взяв у ній участь і амбасадор американський (Віллис), котрий відчитав привіт президента **Гувера.** Він сам був давніше в дипльоматичній місії в Польщі і натякнув тепер на це в своїм приві-ті. Був на тій параді і президент Польщі Мосціцький, але маршала Пілсудського не було, як і взагалі вони ніколи разом публично не виступають, бо президентови належалось би очевидно першенство, а цього Пілсудський не міг би знести.

Президент Мосціцький, дякуючи телеграфічно през. Гуверови за його привіт, висказав рівночасно також щирі побажання (це у нас тепер модне словечко; по польськи кажуть „жичєня") для великої американської републики та зазначив традиційну приязнь, яка лучить оба ті народи, себто народ польський і народ Злучених Держав.

З нагоди цього свята в Познаню подає варшавський часопис „АВС" інтересне інтервю свого кореспондента з Падеревським, котрий представив в ньому, як то він обробив покійного Вилсона на користь Польщі.

Для зрозуміння тої події треба собі пригадати взагалі ту пору, коли це діялося.

Був це листопад 1916 року. Німецькі і австрійські війська мали цілу Польщу в своїх руках, а щоби забезпечити собі на будуче симпатію Поляків — а зосібна — в **ціли** узасаднення **військового набору з польської людности** — оголосили німецький ґенерал-ґубернатор варшавський та австрійський в Люблині маніфест, установлюючий з волі своїх цісарів **дідичну польську конституційну монархію,** а то на території колишньої Конґресівки (російської Польщі). В тім маніфесті не означено границь тої польської держави, але піднесено, що вона має бути **самостійна,** хоч і не зазначено, що має бути рівночасно незалежна. Ані пруської ані австрійської займанщини сюди не прилучено, так, що польські націоналісти уважали це за частинне потвердження розбору Польщі.

Це польським патріотам дуже не подобалось, а навіть не подобалось і це, що цісар **Франц Йосиф** день передтим, то є 4. листопада, **поширить автономію цілої Галичини,** бо це означало, що Галичина до тої нової польської держави не має бути прилучена.

Однакож той рескрипт Франц Йосифа був рівночасно немов ударом обуха в голову галицько-українських послів у Відни, котрі домагалися від віденського уряду чогось цілком противного, а то **відділення і автономії Східної Галичини.**

Тому в українськім парляментарнім клюбі у Відни запанувало з цеї причини велике обурення, котре виладувалося передовсім на голови обох його провідників, то є д-ра **Костя Левицького** і його заступника **Миколи Василька.**

Панувало загальне переконання, що Василько — яко аґент кождочасного австрійського уряду, мусів дуже добре знати, що готується такий рескрипт. Він однакож про це українських послів (крім може свого довіреного д-ра К. Левицького) цілком не повідомив і не дав їм — очевидно цілком пляново — нагоди проти цього запротестувати та поробити відповідні кроки.

Одним словом — мусів Василько виступити з загального укр. парляментарного клюбу, а з ним мусіли виступити й інші буковинсько-українські посли. Вони створили свій осібний клюбик.

Але і д-р Кость Левицький мусів уступити з головства українського — тепер вже чисто галицького клюбу. Головою на його місце вибрано Романчука, а вже по кількох місяцях, по смерти дружини посла **д-ра Евгена Петрушевича** — вибрано тогож головою і він стояв на чолі гал. української політики аж до кінця повсталої в листопаді 1918 року Західно-Української Републики.

Обурення на Василька панувало і в краю і у Відни, бо було ясним, що признання автономії цілої неподіленої Галичини було виборением галицькими Поляками сукцесом, як ступінь для прилучення цілого того краю — отже разом з 4½ міліонами Українців — до будучої Польщі.

Василько боявся просто замаху на себе і тому заграв ролю недужого та схоронився до одної санаторії. Туди мали однак до нього доступ всі його довіренні, а крім того при помочі телефону він провадив дальше свою політику.

Але це схоронище було для нього ще невистарчаюче і він виїхав до Берліна.

Про грозячий Українцям **Рескрипт Франц-Йосифа з 4. листопада 1916** — знав Василько дуже добре, але нічим йому не запобіг і Українців про ту небезпеку не повідомив. Колиж той факт став доконаний, він зі страху перед можливим замахом — зосібна з боку Укр. Січ. Стрілецтва — схоронився до санаторії.

А яке значіння мав цей рескрипт — довідаємося зараз зі слів п. Падеревського, дарма, що він фактично розбивав всі надії Українців на автономію Східної Галичини. Та Полякам в роді Падеревського і цього було замало.

Дм. Лущенко.

(Далі буде).

Добре пізнання.

— Де пізналася сестра пані зі своїм нареченим?
— В купелевому місці.
— Над морем?
— Ні, в кімнаті.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

Микола Белявич.

ЯК ПАПА ГРИГОРІЙ З РИМУ ДІСТАВСЯ ДО ВЯЗНИЦІ.

(Гумореска).

I.

У селі Римі, громади Босілево, повіт Вербовсько, жив року Божого 1880-го добрячий селянин на імя Григорій, а на назвище Папа. Це все було гарно та добре, та що його село назвали Рим, це велика загадка, бо в літописах босілевацької парохії нема нічого запачено. Може бути, що колись у цьому селі жили Римляни і відсіля ця назва Рим. Це невеличка містина, бо нараховує лише трицять девять душ. Тому під кожним оглядом осталася дуже позаду столиці Італії.

У цьому то селі, у Римі, жив тому сорок чотири роки наш Папа Григорій, хоч не дуже свято, та всетаки чесно. Його чесноті не міг ніхто нічого закинути. Лише був нещасний у житті, бо не щастило йому на кожному кроці. Тому олічні пани звали його „пехфоґель", а селяни „нещасник". І так хлопцем іще впав з воза та зломив собі руку, другий раз упав з дуба та вивихнув собі ногу, а третім разом упав з грушки й потовк собі ребра. Себто нещастя ніколи даремно не спало біля нього!

Таксамо пішов одного дня місяця березня на своє нещастя до приятеля Йосифа Цісаря*) у село Беч**), від Риму пять кільометрів далеко, позичити собі грошей. І прийшов Папа до Цісаря, тихенько застукав у двері його величества та поздоровив його гарним християнським поздоровленням:.

— Слава Ісусу Христу!

Коли Цісар побачив Папу, знав уже наперед, що якесь нещастя несе його до нього, всеж таки не хотів назвати його нещастям, а привітливо спитався:

— А яке це щастя принесло тебе нині до мене?

Гриць на це ще з далека:

— Знаєш, любий Франку, ми оба старі знакомі та добрі приятелі. Нераз ми стрічалися у Шкільниковій гостинниці у Винниці, повеселилися не раз і не два на празнику у Жезлі, випили неодну склянку вина на Маврові та Відовськім ярмарку в Босіеві, а вже найбільше на храмі Богородиці на Градищі.

— Так, правду кажеш, любий Гриньку, відповів йому Франко. — Говориш, наче з книжки читаєш. Коли мені так гарно говориш і балакаєш, лишишся у мене на обіді, щоби відновити нашу давню приязнь і щоби ми трохи розвеселилися.

Ніхто тепер не був щасливіший від Гриця. Думає собі: В добру годину прийшов я до Цісаря Франца — буде щастя, коли Бог дасть.

II.

Не чекали навіть доброї години, аж глянь: господиня з готовим обідом. Не хибувало веприни ні печені; були й ґібанці*). Обід смакував і Грицеві і Франкові, а підливали його доброю, домашньою запіканкою. При обіді пішла всяка балачка, а коли винце трохи ліпше розігріло Гриця, сказав Франкові без обиняків, що прийшов позичити в нього двіста ринських. Франко йому на те:

— Нині то вже тебе нещастя принесло до мене, бо всі гроші я порозпозичав людям на дорогу до Америки. Прийди до мене так за два тижні, то позичу тобі.

III.

За два тижні вибрався знову Грицько Папа до Франка Цісаря. Та в лиху годину, бо його величність був якийсь несвій. А саме пожалівся Грицеві, як то його вірителі обманюють, а мужики день у день до нього заходять за грішми. Кінець кінців випорожниться йому його гаманець і сам мусітиме шукати позички.

Папа на це тихо мовив сам до себе: „Справді мене нещастя принесло до Цісаря". Тимчасом Цісарева жінка принесла на стіл горівки та білого хліба. Коли трохи попоїли, якстій каже Цісар Папі:

— Я дуже добре знаю, чого ти прийшов до мене, то знай, що це все нінащо. Та зайди до мене так за два тижні — може бути, дістанеш тоді гроші. Одначе пригадую тобі, щоби ти на твій рахунок привів свідків. Вони підпишуть квітанцію і будуть свідками при передачі грошей.

Бачить Гриць, що інакше годі, тому каже на ввесь голос:

— Тепер дійсно бачу, що я таки нещасник справжній на цьому світі, та не можу помогти собі.

Взяв палицю в руки та пішов просто додому. Цілу дорогу роздумував найбільше над своєю тяжкою долею, та не міг забути й нинішньої стрічі з Франком Цісарем. І ще йому приходило до голови, чи за два тижні дістане гроші, бо коли не дістане, то з великої журби збожеволіє. Коли вернувся додому, не згадав жінці про все ні словечка, лише сказав, що Цісаря не застав дома.

IV.

Одного дня ранесько в місяці квітні вийшов Гриць з хати, наперед уже такий веселий, що нині вже дістане гроші. Як ішов своїм селом, узяв зі собою двох свояків, щоби були свідками при цьому, як братиме гроші та щоби підписали йому квітанцію. Всю дорогу забавляв їх Папа, розповідав їм свої пригоди з війни в Італії, а коли підійшли до Цісаревої хати, сказав їм тихцем:

— То-то нині гарно вгостимося, бо наш Цісар має всього подостатком.

Колиж вони застукали до дверей, ніхто не вийшов з хати. Відчинили двері, а там хата порожна — ніде ні живої душі. У великому страху, щоби, борони Боже, не прийшли даром, вийшли на двір і тут побачили стару Цісареву маму, як у дійниці несла молоко зі стайні.

— Добрий день, мамуню, — озвався Гриць — а де, ради Бога, ваш син Франко?

— Е, нема його дома, — відповіла стара ненька Бара. — Він з жінкою пішов на ярмарок у Чорномель.

— А коли вернеться?

— Може нині вночі, а може завтра передполуднем.

— А перун трісби то! тепер знову бачу, що я найбільший нещасник на цьому світі.

Натякнув своїм товаришам, щоби йшли з ним і розражалений вернувся додому.

V.

Щоби не ходити більше даремно у Беч, дав написати свому приятелеві Цісареві такого листа:

„Дорогий Франку!

„Ти мене останнім разом страшно надув. Обіцяв ти мені гроші, а замісць них дістав я дулю. Ти просто втік з хати. Направду не розумію тебе. Такого я навіть і не сподівався би по тобі. Ти гаразд знаєш, що волів тягнеться за роги, а людей за язики. Тому питаюся тебе, чому ти мені не переказав, що тебе не буде дома, а не осьтак мучити мене та моїх приятелів, яких я водив з Риму до Бечу, наче Італієць ведмедів. Усеж таки прошу тебе, дай мені знати, котрого дня напевно маю прийти за грішми, щоби я й знову намарно не мандрував до тебе.

„Здоровлю тебе, твій розжалений приятель Папа Григорій з Риму".

Дістав Цісар Грицевого листа та нітрохи не засмутився, а попросту відповів йому, що грошей не має і їх йому не може дати, бо довжники не платять йому відсотків, а капіталу не віддають. Тому хай деінде вистарається грошей, а йому хай простить, що не додержав слова. Коли наш Гриць прочитав Цісаревого листа, зітхнув тяжко та сказав: „Ой доле, доле, чому так тяженько караєш мене? То таки була нещасна годинонька, коли ненька мене на світ породила".

VI.

Тієї ночі не міг Папа цілу ніч спати з великої журби. Мучила його думка, як дійде до грошей? Коли усвідомив собі, що в цілій громаді Босілево ніхто не поможе йому, попробує тепер щастя поза своєю громадою. Пригадав собі доброго знакомого Матвія Короля з Рибника. Про нього чув, що привіз богато грошей з Америки. Взяв наш Гриць палицю у руку та пустився з Риму Ґузинською дорогою через Ґрічу у Рибник. Та в Рибнику довідався, що Матвій Король відійшов учора через Метлики до Новогоміста — в країні, дошки купувати. Що йому тепер почати? Додому вертатися з порожними руками годі, бо боявся жінки-язі. Думає сіромаха сяк, думає так, аж нараз пригадав собі старого знакомого Бартка Жупанича в селі Греблі в Країні. Повеселіщав уже, бо з Рибника було уже до нього близенько, ледви пів години пішки. Коли прийшов до Жупанича та сказав, за чим приходить, той зараз дав йому гроші, а собі стягнув дванацять відсотків. Одначе нещастя і тепер не минуло Гриця. А саме, як виходив із Жупаничевої хати, прискочило до нього якесь сільське песя та вкусило в ногу, та так тяжко, що з місця мусіли відвести його у шпиталь милосердних сестер у Загребі. В шпиталі відлежав цілих два місяці та видав усі гроші, що їх був позичив у Жупанича, а тепер иумо додому без зломаного шеляґа.

Тяжко йому було на душі, та що нещасний пічне, коли щастя втекло від нього. Ду-

*) В оригіналі „Цар".

**) Беч — Відень. Хорвати називають теж столицю Австрії, Відень — Беч.

*) Ґібанці — хорватська народна страва завивапець, струдель.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

QUESTIONS IN THE COMMONS.

In the House of Commons yesterday.

THE LEAGUE AND MINORITIES.

Mr. MALONE (Lab.—Northampton) asked the Secretary of State for Foreign Affairs whether he has considered the resolution, signed by 81 members of the British Parliament, asking him to put forward a resolution for the establishment of permanent minorities commission at the forthcoming meeting of the League of Nations Assembly, and what are the intentions of his Majesty's Government on this matter.

Mr. HENDERSON said the British Government are in sympathy with the proposal for the establishment of a permanent minorities commission as an eventual solution of the question of minorities procedure, but he could not give an undertaking in advance that the United Kingdom delegation at the forthcoming Assembly would take the initiative in putting forward such a proposal.

(The Manchester Gaurdian, Saturday, August 1, 1931).

UKRAINIAN COSSACKS

Ukrainians in the Kuban territory on the Black Sea, and North of the Caucasus, where 80% of the entire population are Ukrainians, started a very strong Nationalist movement, which was brought to the attention of the Soviet authorities by their official organ, "Krasnaya Gazeta."

The Bolsheviks are disturbed by the fact that the Ukrainian Kuban Cossacks are not joining the antireligious movement, but are supporting the Ukrainian National Church, where the Ukrainian language is preached. In order to paralyze the separatist movement of the Ukrainians, the Bolsheviks are urging their leaders to Ukrainianize the schools, and institutions so as to satisfy the Ukrainian population. The Bolsheviks are most anxious to keep the Ukrainian population in the Kuban territory satisffied at all costs, as an insurrection in Bokhara, on the Afgan frontier, is in full blast, in spite of the continued denials of the official Moscow press.

"NATIONAL MINORITIES TODAY."

"The Contemporary Review" (England) publishes in its August number excellent article on "National Minorities Today." The article is by Right Hon. Lord Noel-Buxton.

The quotation below is taken from this article, and refers to the secrecy with which minority petitions are handled by the League and the Committee appointed to deal with these matters.

"The evils of this method of treatment are well illustrated by the above mentioned case of the Ukrainians. The Committee of Three in accordance with the usual practice met in secret and, after examining the problem, decided to invite the Ukrainians to negotiate privately with the Poles. We must assume that good reason existed to induce the Committee to expect success under these conditions. Otherwise it was strange that defenceless peasants, victims of an outrage which shocked the public of Europe and of America, should be left to negotiate with their powerful oppressors. This procedure was in sharp contrast to the handling of the case of the Germans in Polish Silesia, when the Council reinforced with its authority the recomendation of the Committee of Three. Where a minority has no Great Power ready to champion its claims, the Council should be all the more scrupulous to give its moral assistance, otherwise it exposes itself to the charge of political maneuvering."

THE LEAGUE OF NATIONS AND THE UKRAINIANS OF EASTERN GALICIA.

(By the Ukrainian Bureau, London).

"A new Ireland has been set up in the heart of Europe — with what consequences no man may know."

(A History of the Peace Conference of Paris Vol. VI p. 274 published by the British Institute of International Affairs).

The Committee of Three appointed by the Council of the League of Nations postponed from last May till September a decision on the petitions from the Ukrainians of Eastern Galicia, complaining of their ill-treatment and denial of rights by the Polish Government.

The position in Eastern Galicia is stated very clearly in the following questions and answers in the House of Commons:

On March 20th 1923 Sir John Simon asked the Prime Minister whether the Ambassadors Conference had come to a decision as to the future status of Eastern Galicia; if so what is that decision; whether the decision is provisional or final; if it is provisional in what respect it is so, whether in regard to duration, to acceptance by the people affected, or to ratification by the Powers?

The Prime Minister (Mr. Bonar Law) replied "The Ambassadors' Conference have reached a decision as to the future status of East Galicia, the text of which will be published shortly. This decision which assigns Eastern Galicia to Poland subject to certain conditions is final and was reached with the approval of His Majesty's Government and of the other Governments represented at the Conference.

Sir H. Brittain: Is the Prime Minister aware that there are over 500,000 British citizens of Ukrainian stock in the Dominion of Canada, where there is great dismay at the decision, and is he aware that these people are looking to this country to protect the interests of their nationals in Europe?

The Prime Minister: I am aware of that, but the dicision has been taken after all these facts have been taken into consideration.

Sir John Simon: Will the Prime Minister tell the House, or inform the House in some way, what are the conditions subject to which the decision has been arrived at?

The Prime Minister: **The conditions are that Poland, which has been in occupation of the country for three or four years, has recognised that the ethnografical conditions make autonomy necessary in that region.**

In the eight years which have elapsed the Polish Government have taken no single step to honour their obligation to grant autonomy. The Ukrainians have endured endless oppression and denial of their rights as a minority. The Powers which handed them over to Poland have not intervened to protect them.

The Council of the League of Nations meets again at the beginning of September. Will the Council right the wrong before it is too late?

SLAVIC TRIO GIVES UNIVERSITY PROGRAM.

Three Ukrainian Musicians Charm Large Audience In Chapel Hill Music Hall.

Chapel Hill, July 1. — (Special).—The second feature of the university summer school entertainment program was presented here last night when the widely known Ukrainian Trio gave a concert of native folklore songs and compositions. The performance was given in the university music hall.

The trio, composed of Roman Prydatkewytch, violinist; Maria Hrebenetska, soprano; and Alice Kortchak, pianist, is touring this country to acquaint American music lovers with the Ukrainian musical art, and their appearance here created a high pitch of enthusiasm. The program was extremely well arranged, and maintained an unusual degree of interest from beginning to end.

Nineteen numbers were given. There were two groups of soprano, violin and piano renditions, two groups of violin solos, and a number of soprano solos.

Prydatkevytch, as well as being an expert violinist, is one of the outstanding young Ukrainian composers. Three of his compositions were included in the concert last night.

(Durham Morning Herald, July 2, 1931).

UKRAINIAN TRIO, MUSICAL TREAT.

The concert by the Ukrainian Trio at East Carolina Teachers College last night was a delightful musical treat. Half of the program was devoted to Ukrainian or Cossack, folk songs and music or compositions inspired by these. The first and last groups were ensemble, for the three artists, violinist, singer and pianist. There were two groups for the violin and one group of solos for the soprano.

Prydatkevytch, the manager, proved himself master of his instrument as he played with marvelous range of feeling and with excellent technique. He is a composer of note and many of the adaptations and arrangements of the folk music are his. Maria Hrebenetska has a voice of wondrous beauty of tone and quality of rare sweetness, showing that both nature and art have contributed to her success as a singer. She cannot speak English but her singing was so expressive that there seemed no need of definite words. She sang in Ukrainian costume with the rich embroideries and wrappings of the colorful dress of the peasant.

The pianist was Miss Kortchak instead of Miss Mayakna Mayenko as advertised. She played with remarkable skill and with most artistic effects. She also was dressed in the picturesque native costume.

The trio went from here to New York, and before coming here gave concerts at Carolina University and Duke. They expressed themselves as delighted with their experience in this state.

(The Daily Reflector, Greenville, N. C., July 3, 1931).

—o—

З УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ.

—o—

Наш музик, п. **Роман Придаткевич,** запитаний про артистичне турне українського Трія, подав редакції „Свободи" слідуюче:

Українське Тріо: пані Марія Гребенецька, Леся Корчак і Роман Придаткевич, відбуло артистичне турне по північній Керолайні. Концерти були: 30-го червня в Університеті північної Керолайни в Чапел Гіл, 1. липня в Дюк Юніверситі в Доргем, а 2-го липня в Іст Керолайна Тічерс Каледж. На програму складалися твори чужих композиторів, як Скарлятті, Гендель, Масене, Вайль, Венявський і твори українських композиторів, як оригінальна композиція Барвінського „Пісня пісень" для сопрана, скрипки і фортепяну і твори інших композиторів, у яких основу покладено українські народні пісні. Артистичний успіх був величезний і часописи північної Келолайни писали про ті виступи дуже похвально. Ті голоси подаємо „Свободі" для ласкавого використання. Згадаю ще те, що артисти кромі своєї музики мають відносно публики, яка їх слухала, ще інші зобовязання, більше особистої натури, а зосібна українські артисти здають собі добре справу, з того, що їх завданням є теж і поширення українства між чужинцями. В трох містах салі були заповнені молодим студентством з ріжних сторін Америки. Це люди, котрі розвезуть свої враження в свої сторони, а це важне, бо Американці все ще мало знають про Україну. От по концерті вбігає звичайно гурма людей за куліси. Їм пояснювано перед кождою точкою, що яка композиція собою представляє.

Вони полюбили виконавців і хочуть мати побалачку і вияснення того, що їх цікавить. Жінки перше всього забрали би до дому не тільки враження з музики, але й дорогі українські костюми. А чоловіки, а також дівчата, ставлять питання щодо України і її змагань і треба говорити про нашу територію, історію і літературу та музику, а далі і про наші державницькі змагання. А вкінці додати, що отсе ми тепер хочемо здобувати симпатії культурного світа надбаннями нашої культури, а зосібна нашої народньої музики. Вкінці бачите, що ваше слово порушило якусь людську струну у члена вільної американської нації й радується ще й тим успіхом. А щоби така праця мала ще більший успіх, Тбіо думає на будуче зі собою возити малу виставу виробів і зишивок та літературу про Україну в англійській мові.

Осторожний.

Сусідський наймит, ідучи до сповіди, запримітив у живоплоті панотця гніздо перепелиць. Відніс перепелиці домів, сам вернувся і приступив до сповіди.

Панотець: Чи не вкрав ти чого?

Наймит: Ні... (надумуючись), тільки у живоплоті панотця знайшов перепелиці і заніс домів.

Панотець: Гріх непрощений, аж доки їх не занесеш на давне місце.

Наймит поставив перепелиці назад у гніздо, і бачив тільки здалека, як служниця панотця забрала їх, щоб зварити панотцеви.

В рік опісля приступає наймит знов до сповіди і повідомляє панотця, що задумав женитися.

Панотець: З ким женишся?

Наймит: З бідною, але гарною дівчиною.

Панотець: Як називається і де мешкає?

Наймит: Е, панотче, то не перепелиці.

—o—

Ріжниця.

Яка є ріжниця поміж лікарем і мисливцем?

— Мисливець на полюванню наперед вбиває добичу, а потім здирає шкіру; лікар наперед здирає шкіру, а потім убиває.

—o—

—o—

Загальопувався.

Румуни приказали (в Кіцмані на Буковині) вибубнити, щоби населення, під загрозою кари смерти, знесло всяке оружя і амуніцію на призначене місце.

Маґістрацький поліцай говорить до товпи, що збіглася:

— Хто має в дома ґвери або амуніцію, нехай сейчас принесе до маґістрату, бо коли знайдеться оружя, буде розстріляний, відтак щоби не жалував.

—o—

Відповів.

— Коли найвідповіднійша пора на зривання яблок?

— Коли нема ані пса ані садівника.

—o—

Шлюбні афоризми.

1. Оженитися — значить подвоїти свої обовязки, а свої права на половину зменшити.

2. Через шлюб жінка стає вільною, а чоловік тратить свою волю.

3. Шлюб — як судовий процес; одна сторона завсіди невдоволена.

4. Ярмо шлюбу дуже тяжке, тому то аж двоє єднається, щоб його двигнути.

5. Колиб були пробні шлюби, — то цілий світ зупинився би певно тільки на пробі.

В школі.

(Автентичне).

Учителька переводить з дітьми уступ з польського на українське.

Ученик читає: Вимень дні тиґодня.

Учителька: Переведи це на українське.

Ученик:?...

Учителька: Хто перекладе, нехай зголоситься!

Охотник: „Виміняй мені гроші сьогодня".

—o—

Письменник Верлен (1844—1896) не дбав дуже за свій одяг. Раз хтось звернув йому уваґу, що міг би частіше чистити собі одежу. На це Верлен:

— Я не є моїм льокаєм.

—o—

мав купити собі пару волів, а та нещасна собака знищила всі його замисли.

Коли вернувся додому, годі було його навіть пізнати, так дуже був ослаб. Усеж таки потішував себе, що Жупанич підожде йому на гроші, бо зрозуміє, що був недужий. На нещастя перерахувався в своїх сподіваннях, що потвердив оськакий Жупаничів лист:

„Дорогий Грицю!

„Я Тобі позичив двіста ринських на один рік. Реченець є за вісім днів. Тому пригадую Тобі, щоби Ти вернув мені ті гроші цього року, інакше передам справу судові й матимеш непотрібні кошти.

„Здоровлю Тебе,

„Бартко Жупанич,
„власник і Твій віритель".

Коли Гриць дістав цього листа, не хотів навіть вірити, щоби Жупанич запізвав його до суду за тих двіста ринських, тому пустив усю справу, хай діється, що хоче! Він і не уявляв собі, до якої бурі та завірюхи ще дійде. А саме дістав письмо від адвоката Н. з Карлівця. В письмі тім повідомляв його адвокат, що цього року до вісьмох днів має зложити у нього двіста ринських і кошти за це письмо, пять ринських.

VII.

Коли нещасний Гриць дістав це адвокатове письмо, здавалося йому, що збожеволіє з великого жалю. У великій журі пійшов до начальника та нотаря громади Босілєво. Та вони сказали йому, що найліпше та найрозумніше буде, як заплатить довг. А коли він побачив, що ніде не знайде помочі, чекав на розправу у Вербовському. І справді за два місяці дістав візвання із Вербовського на день 16. VI. 1881. Тяжко йому справді приходилося йти на розправу, бо боявся нещастя, одначе мусів послухати візвання.

Коли станув перед світлим судом, суддя Г. спитав нашого Гриця:

— Як вам на імя?

— Григорій, — відповів Гриць.

Колиж сказав, що називається Папа, суддя глянув зпід лоба. А коли суддя спитав його відкіля він? „Із Риму" відповів Гриць. Суддя спалахнув і спитав Гриця сердито: „Що за Папа Григорій та ще до того і з Риму? Ви, старий безстиднику, хочете з мене дурня робити. Як вам не сором?!"

І покликав писаря, щоб ішов зараз по поліцая. Заки писар вернувся з поліцаєм, Гриць боронився, як міг і знав, та даремно; він хоч-не-хоч мусів за своє чесне імя та назвище йти у тюрму.

Та не минуло й пів години, як прийшли якісь селяни з Босілева до судді та сказали йому: „Пане судде, не візьміть нам за-зле, та ви вчинили велику кривду, коли казали замкнути того нещасного чоловіка. Він направду називається Григорій, а назвище його Папа, а село, що в ньому він живе, називається Рим".

Суддя побачив, що занадто поспішився та замкнув невинного чоловіка, тому приказав поліцаєві прикликати його. І суддя оськак виправдувався перед Грицем:

— Дорогий Григорію, бачу, що я занадто поспішився, коли казав вас замкнути за ваше чесне імя та назвище. Віртеq мені, я в першій хвилі подумав, що ви насміхаєтеся з мене. Тепер я признаю мою помилку та прошу, щоби ви простили мені. А щоби вам доказати, що я для вас прихильний, то ось вам двіста ринських, щоби заплатити довг. А на будуче вважайте, не дайте заманитися ніяким деришкірам.

Наш Гриць узяв гроші, подякував і вернувся додому та дякував Богу, що бодай раз усміхнулося йому щастя.

(З хорватського переклав **М. Н.)**

— А це хто?

— Це перекладчик, він усі акти з канцелярійної мови перекладає на звичайну.

(З большевицького гумору).

—o—

Професор прийшов до крамниці та каже дати собі почтову марку за пятьдесять центів. Купчиха дала марку, професор питається:

— Скільки маю заплатити?

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за липень 1931 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Ністрян Петро.
В. 14. Срибняк Петро.
В. 20. Нагірняк Пилип, Мариквас Семен.
В. 44. Вітушинський Іван.
В. 71. Горват Марія.
В. 73. Ворона Іван.
В. 76. Ціш Михайло.
В. 91. Лапиця Володимир.
В. 106. Медій Марія.
В. 118. Вархоляк Катерина, Вархоляк Анна.
В. 123. Сербень Софія.
В. 126. Ткач Йосиф, Ткач Стах.
В. 137. Кальнас Михайло, Загоруйко Олена.
В. 178. Петрик Ева.
В. 191. Бачинська Параска.
В. 192. Ґарбера Анна.
В. 193. Малішевська Настя.
В. 207. Стрихалюк Андрій.
В. 214. Шуба Іван.
В. 234. Яків Володимир.
В. 237. Василик Домініка.
В. 241. Кіндифарський Володимир.
В. 250. Сечинська Юлія.
В. 273. Чорна Анна, Чорний Пилип.
В. 280. Гасай Ксеня.
В. 288. Федорчак Петро.
В. 306. Криховицький Андрій.
В. 319. Бабяк Текля.
В. 321. Костира Марія.
В. 334. Модній Петро.
В. 338. Стецько Анна.
В. 356. Ревацький Лука.
В. 363. Сеник Анна.
В. 364. Синюк Катерина.
В. 371. Порман Ольга.
В. 375. Михавка Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Міндик Андрій.
В. 5. Гнатишин Василь.
В. 8. Атаманчук Стефан, Іващишин Іван.
В. 14. Тисаровська Наста.
В. 28. Полак Олена.
В. 40. Юркан Василь, Пеленський Іван, Беґера Григорій.
В. 47. Боджіцька Анна.
В. 63. Шостачко Володимир, Шостачко Анна.
В. 75. Дідула Стефан, Дідула Анна, Заблоцька Мальвіна, Поглод Микола.
В. 76. Стахура Василь, Стахура Марія, Зарицанський Михайло.
В. 91. Філь Марія.
В. 93. Василів Андрій.
В. 94. Гавіч Іван.
В. 96. Спожарська Анеля.
В. 102. Шаваринський Микола.
В. 113. Коземчак Михайло, Пішок Юрій, Ґембіль Андрій.
В. 123. Вульчин Анна.
В. 135. Матерна Йосиф.
В. 146. Масевка Савка, Михальчук Теодор, Снігур Дмитро, Масевка Анна, Михальчук Анна, Прилип Юрій.
В. 147. Жмінка Семен.
В. 159. Сіка Григорій, Ткачук Петро, Ткачук Анна.
В. 161. Остафій Петро.
В. 164. Котовський Теодор, Котовська Варвара.
В. 193. Поточняк Михайло, Філь Василь, Філь Марія.
В. 197. Лазарів Йосиф.
В. 226. Лазаришин Лука.
В. 235. Динько Іван.
В. 263. Каменюк Іван, Каменюк Марія.
В. 266. Михальчишин Іван, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна, Сивик Стефан, Дух Іван, Підліський Петро, Підліська Марія, Вовнянка Василь, Дух Антоніна.
В. 268. Ґоришко Андрій.
В. 276. Мізуник Олена, Миник Микола, Онуфрик Дамян, Онуфрик Анастазія, Сомар Теодор.
В. 280. Ґовка Сильвестер.
В. 283. Малиса Михайло.
В. 288. Крокож Тома.
В. 292. Козицький Іван, Стефаняк Ілько.
В. 294. Баюс Стефан.
В. 295. Кос Петро, Кос Пелягія.
В. 296. Лобур Іван, Пельц Теодор, Дубляниця Анна, Дубляниця Олекса.
В. 301. Галущак Василь, Галущак Антін, Коваль Прокіп, Синів Мойсей.
В. 324. Моклюк Іван.
В. 326. Гнатко Іван, Гнатко Михайло, Гнатко Марія.
В. 333. Дрожак Феня, Боберська Анна.
В. 338. Баран Дмитро, Балоґ Михайло, Баран Катерина, Ґаґатко Юрій, Ґаґатко Петро.
В. 341. Сорочак Микола.
В. 343. Бяльт Павло, Павчавич Михайло.
В. 345. Демян Федор, Дяконюк Олекса, Минюк Гілько, Минюк Анна.
В. 367. Білик Марія, Білик Микола, Коломиець Тита, Мостовий Михайло, Шихворост Яків, Триндий Йосиф, Крик Іван, Попович Пелягія, Андріїв Яць, Федоришин Іван, Коломиець Анна, Попович Микола, Волошин Микола.
В. 379. Берник Тома.
В. 386. Сисик Василь.
В. 388. Долгун Григорій, Долгун Юстина, Долгун Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 17. Страдомський Юрій, Пірко Андрій.
В. 56. Медвідь Катерина, Медвідь Михайло, Медвідь Данило, Медвідь Катерина.
В. 90. Хомович Анна.
В. 134. Ільчишин Софія.
В. 147. Лозінський Павло.
В. 163. Лисик Ілько.
В. 239. Савчук Іван.
В. 270. о. Лотович Володимир.
В. 284. Юрків Іван мол.
В. 301. Стефанишин Ілько.
В. 353. Дідур Кость.
В. 361. Плискун Олекса.
В. 367. Куций Анастазія, Куций Василь.
В. 237. Коцопій Іван.
В. 333. Боберська Анна.
В. 347. Ковальський Іван.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Фридман Йосиф, Новак Фемій.
В. 5. Микитин Теодор, Дайсак Микола.
В. 18. Зопко Микола.
В. 20. Федорів Іван, Боґач Михайло, Поглод Стефан.
В. 24. Мичиговський Григорій.
В. 28. Чуба Іван, Шевчук Василь, Зазуля Василь.
В. 37. Слиш Юлія.
В. 42. Лазичко Василь.
В. 47. Сисак Ксеня.
В. 48. Кривий Микола.
В. 59. Дрозд Федор.
В. 63. Антошик Анна, Горницький Кароль.
В. 65. Лаврів Олекса, Риент Андрій, Василевич Василь, Матвіюк Тома, Матвіюк Анастазія.
В. 72. Пеленський Григорій.
В. 73. Кіндибалюк Петро, Храпливий Микола.
В. 75. Присташ Марія, Лабяк Дмитро, Горбаль Антін.
В. 78. Когут Михайло, Питинька Василь, Олярчик Іван.
В. 81. Печериця Василь.
В. 82. Лось Йосиф.
В. 84. Ґайда Іван.
В. 86. Овсяник Іван, Климаш Андрій.
В. 89. Пончак Іван.
В. 90. Скольська Катерина, Зубкович Семен, Скольський Петро, Кривицький Йосиф, Данилів Яким.
В. 94. Микула Петро, Микула Софія.
В. 95. Щодак Федько, Славич Олекса, Славич Тацька.
В. 102. Кізима Ольга.
В. 106. Прийма Іван.
В. 107. Мудра Антоніна.
В. 117. Тисаровський Микола, Шмігель Марія, Дирик Генрій.
В. 120. Русенько Михайло.
В. 121. Бих Семен, Вітеняк Ілько, Вітеняк Анна.
В. 122. Сошик Іван, Сусоль Михайло, Сусоль Іван.
В. 126. Войтко Михайло, Бігун Михайло.
В. 127. Рудик Петро, Фльорко Микола.
В. 130. Данилович Данило.
В. 132. Сверид Олекса, Білінська Марта, Братийко Іван, Білінська Анна.
В. 133. Кривицький Микола.
В. 137. Стиран Марія, Питляр Олекса, Хоміщок Марія, Звіжинська Магда.
В. 139. Навроцький Іван.
В. 140. Пустельник Стефан, Нановський Михайло.
В. 158. Дзидзан Андрій, Дзидзан Марія.
В. 159. Федоришин Стефанія, Федоришин Матей, Федоришин Анастазія.
В. 163. Синюк Юрій, Зін Михайло.
В. 164. Макар Іван ст., Макар Іван мол.
В. 175. Романець Яків.
В. 179. Стецик Стах.
В. 182. Харко Юстина, Харко Петро, Закутинський Пилип.
В. 183. Кузимич Ілько, Баран Іван.
В. 193. Гайдук Іван.
В. 206. Шпак Микола.
В. 216. Куліжковська Магдалина.
В. 217. Максимців Іван.
В. 218. Омелян Андрій, Грицик Іван, Стефанко Микола.
В. 230. Крушельницький Гілярій, Бутрій Софія, Цветанович Лука, Павелко Розалія.
В. 234. Вулик Роман.
В. 235. Ясінський Микола, Кушнір Микола.
В. 237. Яворська Теодозія, Гаврилюк Іван, Лащок Іван, Яворський Данило.
В. 238. Каштанюк Володимир.
В. 243. Романюк Ілько, Рибривич Ґеня, Підлісний Іван мол.
В. 245. Каспер Михайло.
В. 247. Волосенчук Катерина, Баран Анна, Волосенчук Стефан.
В. 254. Максим Теодор, Загачевський Дмитро, Кирилейза Іван, Процько Стефан.
В. 255. Булій Павло.
В. 262. Старчак Яким.
В. 263. Роїк Лука, Липка Роман.
В. 264. Галащин Роман.
В. 265. Дубницький Іван.
В. 266. Федишин Стеафн, Федишин Ева, Климків Михайло.
В. 270. Федів Григорій, Панас Лев.
В. 274. Тиховський Максим.
В. 276. Макар Іван, Мельник Онуфрій, Лаврінок Михайло, Мельник Еврозина, Деленько Анна.
В. 282. Яворський Теодор, Окинний Андрій, Яворська Катерина, Окинна Анастазія, Гуменюк Евгенія, Гуменюк Василь.
В. 284. Юрків Еффій.
В. 287. Кобрин Параня.
В. 288. Шевчук Максим, Ґреґораш Михайло, Коростинський Василь, Яртимик Василь, Присташ Аастазія, Присташ Федор.
В. 289. Язловський Михайло.
В. 292. Градовський Андрій, Лусийко Йосиф.
В. 293. Прокопович Гілярій.
В. 295. Мончак Іван.
В. 300. Сенчишин Михайло, Гавриляк Михайло, Теник Іван.
В. 301. Новосад Юлія.
В. 304. Риджик Онуфрій.
В. 307. Прус Анастазія, Прус Петро, Черчевий Андрій.
В. 309. Кінаш Яків.
В. 316. Егнатинько Яків.
В. 313. Замора Марія.
В. 321. Лев Агафія, Косило Василь, Ґрос Франко, Андрушко Татіянна, Ших Марія, Лопушевич Михайло, Винник Ілія, Винник Марія, Винник Петро, Ших Григорій.
В. 326. Сиздак Петро.
В. 330. Андриїшин Іван.
В. 334. Мирина Микита, Воробець Микола.
В. 336. Федорович Антін, Поланчих Теодор.
В. 343. Танчик Анна.
В. 363. Кліщ Микола.
В. 364. Кіх Пилип.
В. 365. Цесля Павло, Остапчук Максим.
В. 367. Бігун Дмитро, Бігун Анастазія, Хомин Кирило, Чолій Онуфрій, Худяк Кость.
В. 368. Савичко Текля, Савичко Пилип.
В. 369. Березяк Григорій.
В. 372. Полегонький Ізидор.
В. 384. Фіґура Микола.
В. 388. Ґаличинський Йосиф.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 8. Ковальчик Іван.
В. 9. Ґаздун Василь, Ґаздун Катерина.
В. 22. Ложинський Павло.
В. 48. Катулька Йосиф, Крайківський Володимир, Катулька Катерина, Катулька Юлія, Катулька Катерина.
В. 61. Медвідь Катерина, Медвідь Данило, Медвідь Михайло, Медвідь Катерина.
В. 69. Плескун Олекса.
В. 70. Коваль Василь.
В. 83. Дмитруш Григорій.
В. 110. Еваночко Анна.
В. 140. Страдомський Григорій, Пірко Андрій.
В. 141. Крижанович Теодор.
В. 204. Мельничук Волод., Мельничук Анна.
В. 227. Коцюбан Іван.
В. 237. Коцопий Іван.
В. 299. Дідур Кость, Савчук Іван.
В. 310. о. Лотович Володимир.
В. 311. Лисик Ілія.
В. 333. Боберська Анна.
В. 337. Чорна Анна, Чорний Теодор.
В. 367. Хороший Іван.
В. 384. Ільчишин Софія.
В. 388. Саідло Петро.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 5. Комар Іван.
В. 29. Пашкевич Іван.
В. 48. Катулька Теодор.
В. 56. Папа Василь.
В. 110. Ґаландзій Анна.
В. 129. Чолій Іван.
В. 133. Мних Єлена.
В. 134. Опаланько Марія.
В. 137. Федорчак Мирон.
В. 139. Панасюк Лука.
В. 142. Ґрозевчак Іван.
В. 147. Каландяк Іван, Жмінка Пелягія.
В. 151. Каландяк Анна.
В. 170. Януш Анна.
В. 192. Німий Іван.
В. 213. Павлюк Андрій.
В. 215. Новаковська Катерина.
В. 253. Куртий Дмитро.
В. 270. Підгурська Марія.
В. 276. Бован Анна.
В. 281. Максимяк Анна.
В. 285. Сидор Андрій.
В. 301. Петрина Анна.
В. 349. Козак Марія.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком липня 1931 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	21,164
В місяци липні 1931 р. принято нових	42
В місяци липні 1931 р. принято наново	117
В місяци липні 1931 р. принято з переступними листами	18
В місяци липні 1931 р. принято з інших кляс обезпечення	8
Разом	21,349
В місяци липні 1931 р. суспендовано	205
В місяци липні 1931 відійшли з переступними листами	29
до інших кляс обезпечення	9
В місяци липні 1931 померли	25
Разом	268
З кінцем липня 1931 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	21,081

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	9
В клясі А.	на $ 250	377
В клясі А.А.	на $ 500	5,720
В клясі В.	на $ 750	871
В клясі С.	на $1000	13,146
В клясі В.В.	на $1500	304
В клясі С.С.	на $2000	101

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	74
В клясі О-1000	на $1000	73
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	60
В клясі Р-1000	на $1000	129
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	106
В клясі Е-1000	на $1000	92
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
	Разом	21,081

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 61. Юріщак Катерина.
В. 94. Косців Едвард, Косців Стефан.
В. 124. Бала Марія.
В. 132. Березнецька Емілія, Березнецька Вікторія.
В. 145. Бача Іван.
В. 214. Шуба Марія.
В. 221. Олійницький Едвард, Тимець Іван, Тимець Петро.
В. 347. Ковальський Стефан.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Іващишин Стефан, Іващишин Анна.
В. 40. Беґера Стефан, Макаровський Іван.
В. 48. Мицьо Ева, Мицьо Іван, Мицьо Михайло, Мицьо Анна.
В. 63. Шостачко Юліян, Шостачко Ольга, Шостачко Іванна.
В. 75. Дідула Петро, Дідула Олена, Дідула Розалія, Заблоцький М. Лев, Дідула Андрій, Дідула Володимир, Дідула Катерина.
В. 94. Гавич Стефанія.
В. 123. Вульчин Іван, Вульчин Марія, Вульчин Стефан.
В. 146. Михальчук Мирослав, Михальчук Петро.
В. 161. Остафій Марія, Остафій Іван.
В. 193. Потожняк Марія.
В. 263. Каменюк Петро.
В. 268. Ґоршко Стефан, Ґоршко Анна.
В. 276. Цилюх Марія, Цилюх Іван, Цилюх Катерина, Цилюх Стефан, Сенета Юлія, Сенета Анна.
В. 288. Крокош Едвард, Крокош Тадеуш, Крокош Бранко, Крокош Ванда, Крокош Розалія.
В. 295. Кос Іван, Кос Ольга, Кос Анна.
В. 296. Лобур Володимир, Лобур Петро, Дубляниця Михайло, Дубляниця Софія.
В. 301. Новосад Мирослав, Новосад Михайло, Новосад Ірина, Новосад Марія.
В. 326. Гнатко Василь, Гнатко Анна, Гнатко Володимир, Гнатко Юлія, Гнатко Йосиф, Гнатко Ольга, Гнатко Олена.
В. 338. Баран Марія, Баран Дмитро, Баран Михайло, Баран Іван.
В. 345. Менюк Михайло, Менюк Олена, Менюк Катерина.
В. 367. Коломиєць Михайло, Коломиєць Іван, Коломиєць Марія, Коломиєць Розалія, Коломиєць Анастазія, Коломиєць Стефан, Крик Іван, Крик Йосиф.
В. 384. Малецька Розалія, Малецька Марія, Малецький Михайло, Малецька Емілія, Сирота Іван, Сирота Ґеня, Сирота Андрій, Сирота Евдокія, Сирота Григорій.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 17. Пірко Микола, Пірко Іван, Пірко Катерина.
В. 56. Палюх Іван, Медвідь Емілія Ольга.
В. 239. Савчук Стефан.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 18. Зопко Павлина, Зопко Микола, Зопко Домінік, Зопко Стефанія, Зопко Григорій, Зопко Олена.
В. 34. Кавяк Ольга, Кавяк Іван.
В. 48. Мезко Омелян, Мезко Михайло, Мезко Франко, Мезко Ольга, Мезко Марія.
В. 59. Зелик Евгенія, Зелик Йосиф.
В. 65. Зизяк Марія, Зизяк Олена, Пятковська Анна, Ткач Марія, Пятковський Михайло.
В. 70. Стадник Нестор, Маковський Петро, Лішнянська Володимира, Паньків Марія, Паньків Катерина, Гладкий Роман, Паньків Мирослав, Чуправська Стефанія, Паньків Богдан, Міщук Стефанія, Лущак Ґеня, Лущак Ольга, Чуправська Олена, Смеречанська Катерина, Стадник Іван, Пацала Михайло, Чуправська Ірина, Костів Аскольд, Костів Евгенія, Міщук Любов.
В. 72. Пеленська Ольга.
В. 75. Лабяк Йосиф, Горбаль Юлія.
В. 89. Пронцак Михайло.
В. 94. Микула Микола, Микула Марія.
В. 121. Бих Володимир.
В. 124. Мулик Славко, Мулик Василь, Мулик Софія.
В. 126. Войтко Михайло, Войтко Йосиф, Войтко Іван.
В. 128. Микитка Михайло, Микитка Розалія, Микитка Іван, Дзінкола Емиль.
В. 137. Хоміщак Петро, Стиран Розалія, Хоміяк Йосифа, Хоміщак Микола, Хоміщак Іван, Звиженська Олена, Звиженський Василь, Стиран Катерина, Стиран Анна, Стиран Стефанія, Стиран Павлина, Звиженський Іван, Звиженський Йосиф, Звиженська Марія, Звиженський Михайло.
В. 142. Бучей Іван, Бучей Олекса, Бучей Марія, Бучей Стефан, Бучей Павло.
В. 149. Концович Йосиф.
В. 159. Федоришин Ева, Федоришин Стефан, Федоришин Анна, Федоришин Марія.
В. 160. Біловус Іван.
В. 182. Харко Марія, Харко Надя, Харко Михайло.
В. 183. Баран Володимир.
В. 193. Гайдук Юлія, Гайдук Василь, Гайдук Теодор, Гайдук Анна, Сисак Павлина, Сисак Петро, Гайдук Стефан.
В. 208. Прийдун Йосиф, Прийдун Петро, Прийдун Василь, Прийдун Марія.
В. 212. Клепач Антоніна.
В. 218. Омелян Йосиф.
В. 223. Завада Петро, Завада Василь.
В. 235. Кушнір Марія.
В. 237. Яворська Анеля, Яворська Емілія, Яворський Володимир, Яворська Юлія.
В. 243. Якіменко Марія, Якіменко Анна.
В. 247. Баран Володимир, Баран Ольга, Баран Стефан.
В. 251. Глушек Емиль.
В. 264. Галашин Василь, Галашин Анна, Галашин Ольга, Галашин Теодор, Галашин Микола.
В. 266. Федишин Йосиф, Федишин Анна, Федишин Марія.
В. 270. Панас Михайло, Панас Емілія.
В. 274. Тиховський Михайло.
В. 276. Шведюк Микола, Кирда Марія, Шведюк Олена, Гладьо Олена, Кирда Володимир, Кирда Катерина, Затхей Дмитро, Войтечко Петро, Бірців Іван, Бірців Анна, Затхей Михайло мол., Кухарська Марія, Білик Стефан, Кухарська Розалія, Кухарська Анна, Кухарський Іван, Войтечко Елисавета, Макар Марія, Макар Андрій, Макар Петро, Гладьо Анна.
В. 282. Окріпкий Василь, Кирик Розалія, Кирик Анна, Кирик Марія, Кирик Стефан, Окіпний Петро, Окіпний Максим, Окіпний Іван.
В. 321. Ших Григорій, Ших Марія, Винник Павло.
В. 326. Срибер Андрій, Срибер Михайло, Срибер Петро, Срибер Стефан, Срибер Стах, Срибер Йосиф, Срибер Володимир.
В. 338. Вархолик Михайло, Вархолик Теодор.
В. 347. Ковальський Стефан.
В. 360. Марцук Анна, Хомяк Анна, Хомяк Мелянія, Назарук Стефан, Марцук Марія.
В. 365. Ковальський Петро.
В. 367. Бігун Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 9. Ґаздун Володимир, Ґаздун Олена.
В. 48. Катулька Василь, Катулька Емілія, Катулька Хрестина, Катулька Ольга, Катулька Йосиф, Катулька Марія, Катулька Григорій.
В. 61. Медвідь Ольга.
В. 140. Пірко Катерина, Пірко Іван, Пірко Микола.
В. 299. Дідур Олекса, Савчук Стефан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 7. Ністран Петро.
В. 44. Вітошинський Іван.
В. 48. Мицьо Анна.
В. 82. Лишега Марія, Лишега Розалія.
В. 91. Лапиця Володимир.
В. 106. Медій Марія.
В. 137. Загоруйко Олена.
В. 193. Малішевська Станислава.
В. 231. Мисак Василь.
В. 234. Яцків Володимир.
В. 241. Камфоник Франко.
В. 288. Федорчак Петро.
В. 321. Костира Марія.
В. 338. Стецько Анна.
В. 364. Синюк Катерина.
В. 371. Романків Ольга.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком липня 1931 р. було в У. Н. С. дітей членів	13,946
В місяци липні 1931 р. принято нових	12
В місяци липні 1931 р. принято наново	83
В місяци липні 1931 р. принято з переступними листами	6
Разом	14,047
В місяци липні 1931 р. суспендовано	174
В місяци липні 1931 відійшли з переступними листами	15
В місяци липні 1931 відійшли до повнолітних членів	17
Разом	206
З кінцем липня 1931 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	13,841

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,426
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,415
Разом	13,841
З кінцем липня 1931 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	34,922

У В А Г А

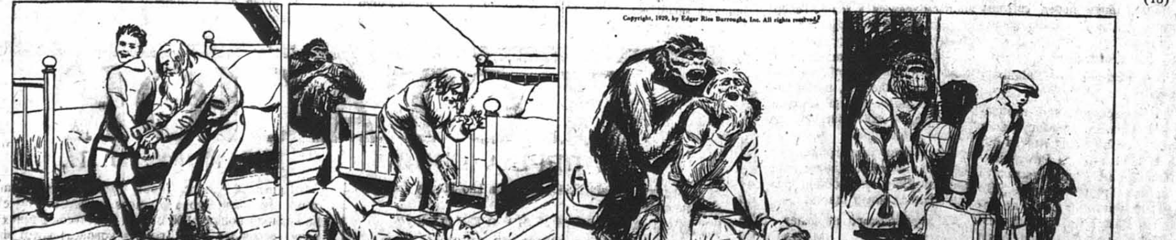
котру кождий відділовий урядник член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць липень 1931 як суспендовані або виключені за неплаченне місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (серпня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця серпня 1931 року, то в вересні 1931 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли схотять бути дальше членами У. Н Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци липні 1931 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до іншого правосильного відділу У. Н. Союза мусять це зробити в місяци серпні 1931 р., бо на другий місяць то є в вересні 1931 р. стратять всі членські права і могли би бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ТАРЗАНІВ СИН.

(13)

Павлич удавав, що він хоче показати хлопцеви, як звязати малпу, якби вона збунтувалася. Джек сміявся: „Цього не треба. Вона зробить, що я скажу." „Ходи сюди", каже Москаль"; і роби, як тобі кажу, бо інакше до Доверу не поїдеш". Хлопець зробив, як йому сказано. Посміхаючися, він склав руки позад себе. Москаль скоро насунув шнур йому на руки та завязав скоренько гудз.

В одну мить приязнь Москаля пропала. Проклинаючи хлопця, він кинув ним об землю. Він нахилився над хлопцем, стараючися схопити його за горло. „Твій батько зруйнував мене", він харчав, як божевільний. „Тепер я йому віддячуся. Я приведу його відтак подивитися на твого трупа і скажу йому, що малпа, його приятель, це зробила." З його горла добувався храпливий сміх.

Нагла в кімнаті залунав гаркіт розлюченої малпи. Під волохатим волоссям заворушилися величезні мязи. Павлич поглянув вгору, і його лице прибрало вираз необмеженого страху: **малпа була свобідна.** Одним скоком малпа опинилася на Москалі та відтрутила його від хлопця. Великі пальці запустилися в горло Москаля. Клянцнули величезні зуби, і Павлича не стало в живих.

При помочи Акута хлопчина розмотав шнури, звязуючі його руки. Відтак він отворив клунки Москаля, і з них пізнав його плани. Малпа робила тепер вірно все, що хлопець приказував. Нічцю оба висунулися непомічені з дому. Ніхто й не завважав, що одним з них була малпа.